

Photo: Professor Fan Peng-Fei

Suggested citation: Thompson C., Aung P.P., Grindley M., Lwin N., Aung T.H., Fan, P., Turvey S., Smiley-Evans T. Standard Operation Procedures for Threats Assessments for Skywalker Gibbons. (2021). The Myanmar Skywalker Gibbon Conservation Project. <http://skywalkergibbon.org>

Authors: Carolyn Thompson, University College London and ZSL's Institute of Zoology
Pyaephyo Aung, Nature Conservation Society Myanmar
Mark Grindley, Fauna & Flora International Myanmar
Ngwe Lwin, Fauna & Flora International Myanmar
Tin Htun Aung, Nature Conservation Society Myanmar
Peng-Fei Fan, Sun Yat-Sen University
Samuel Turvey, ZSL's Institute of Zoology
Tierra Smiley Evans, Wildlife Health Center, University of California, Davis

The program: These standard operating procedures are an output of the Myanmar Skywalker Gibbon Conservation Project, a joint initiative of the Nature Conservation Society Myanmar (NCSM), University of California Davis School of Veterinary Medicine (UCD), IUCN Section on Small Apes (SSA), Friends of Wildlife (FOW), Fauna & Flora International (FFI), Wildlife Conservation Society (WCS), Sun-Yat-Sen University, the German Primate Center and the California National Primate Research Center.

Funded by: Arcus Foundation Great Apes Fund
IUCN Section on Small Apes

မိတ်ဆက်

“မြန်မာမျောက်လွဲကျော် ထိန်းသိမ်းရေး စီမံကိန်း” Myanmar Skywalker Gibbon Conservation project (MSGCP) သည် မြန်မာ၊ တရုတ်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ NGO များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကြား အသိပညာ ဟာကွက်များကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်နှင့် Skywalker Hoolock gibbon (*Hoolock tianxing*) မျောက်လွဲကျော်များ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်မှု မရှိစေရန် တိကျသော အချက်အလက်များကို အခြေခံထားသည့် ဖြေရှင်းနည်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ လူသားများနှင့် မျောက်လွဲကျော်များ အတူတကွ တည်ရှိနိုင်ရန်အတွက် ရေရှည်တည်တံ့စေသော နည်းလမ်းများကို အောင်မြင်စွာ ရှာဖွေနိုင်ခြင်းသည် ဒေသခံ လူထု၏ ပါဝင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မနုဿဗေဒဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ အသုံးပြု၍ လူထုစစ်တမ်းများ ကောက်ခံခြင်း (ဥပမာ - တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးခြင်း) စသည့် အခြေခံနည်းလမ်းများကို ရှင်းပြထားသော စာအုပ်များစွာ ရှိပါသည်။ (Bernhardt et al., 2018; Newing et al., 2011)

မျောက်လွဲကျော်များ ရှင်သန်ကျက်စားရာ ဒေသတွင်ရှိသော ဒေသခံအသိုင်းအဝိုင်း အကြောင်း လေ့လာထားသော ဆောင်းပါးများ ထုတ်ဝေမှုများလည်း ရှိပါသည်။ (Turvey et al., 2017; Zhang et al., 2020)

ယခု ဖော်ပြမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လမ်းညွှန်သည် အဆိုပါ အခြေခံစာရွက်စာတမ်းများကို အစားထိုးရန် ရည်ရွယ်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ အသုံးများသော နည်းလမ်းများနှင့် ၎င်းတို့ကို အဘယ်ကြောင့် အသုံးပြုရခြင်းအကြောင်း သိရှိလိုလျှင် ထိုစာရွက်စာတမ်းများကို ပြန်လည်ရည်ညွှန်းပါ။ အဆိုပါ ဆောင်းပါးများအတွင်း၌ မကြာခဏ ချန်လှပ်ထားခြင်း (သို့) ပြည့်စုံစွာရှင်းပြခြင်း မရှိသော်လည်း တိကျမှန်ကန်၍ အောင်မြင်သော လူထုစစ်တမ်းများကောက်ခံရန် အလွန်အရေးပါသော အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို အကြမ်းဖျင်း ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ဒေသတွင်း စစ်တမ်းကောက်ယူမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် သတ်မှတ်ထားသော တောတွင်းရှိ မျောက်လွဲကျော် အရေအတွက်စစ်တမ်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ မျောက်လွဲကျော် အရေအတွက်နှင့် ပတ်သတ်၍ အရေးကြီးရင်ဆိုင်နေရသော ခြိမ်းခြောက်မှုများကို နားလည်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ မျောက်လွဲကျော်များ ကျက်စားသည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော သစ်တောနေရာ တစ်ဝိုက်ရှိ ကျေးရွာများ

ကို ဒေသတွင်း စစ်တမ်းများအတွက် ဦးစားပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ တွေ့ရှိနိုင်သည့် တရားမဝင် လုပ်ဆောင်ချက်များကို လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ရန်နှင့် တိကျမှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်း ရရှိစေရန်အတွက် နည်းလမ်းနှစ်ခုဖြစ်သော သက်ဆိုင်ရာ အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးမှုနှင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်း အပိုင်းလိုက် စနစ်တကျ ဆွေးနွေးမှုတို့ကို အသုံးပြုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ အထက်ပါ နည်းလမ်းများတွင် အထူးသဖြင့် မေးခွန်းများမေးမြန်းရာတွင် တိကျသော သတင်းအချက် အလက်များ ရရှိစေရန် အလေးစား ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်အတူ၊ ဒေသ၏ အစဉ်အလာများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း အလေ့အကျင့်အကြောင်းများကို အကင်းပါးစွာ ဂရုစိုက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

မျောက်လွဲကျော်များ ကျက်စားရာ တည်နေရာနှင့်ဆိုင်သော အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးမှုများအတွက် အခြေခံနည်းလမ်းများ

ရပ်ရွာအဖွဲ့များတွင် ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် ဒေသခံရွာသားများ ပေါင်းစည်း၍ ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးမှု၌ မျောက်လွဲကျော်များ၏ ကျက်စားရာ နေရာများကို အလွန်အမင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန်အတွက် မှုဆိုးများကို အဓိကပစ်မှတ်ထား ဆွေးနွေးမည် မဟုတ်ပါ။ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အခြေခံ၍အနည်းဆုံး လူ ၅ ဦးကို အုပ်စုတစ်ခုစီအတွက် ရွေးချယ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

A2-A20 စာရွက်ကို အသုံးပြု၍ ပါဝင်သူများအား မျောက်လွဲကျော် ကျက်စားရာနေရာများကို ပုံကြမ်းဆွဲခိုင်းမည် ဖြစ်သည်။ (ပထဝီနေရာ အနေအထားများဖြစ်သော တောင်များ၊ တောအုပ်များ၊ မြစ်များ၊ ရွာများ ပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။) အထက်ပါ ပြုလုပ်ချက်သည် သတင်းအချက်အလက် အပိုများကို ထပ်ဆောင်းရရှိစေခြင်းနှင့် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ တိကျသောမြေပုံကို ရရှိစေခြင်း ကြောင့် လုပ်ငန်းစဉ်၏ အရေးကြီးသော အဆင့်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သုတေသီများအနေဖြင့် မြေပုံကြမ်းများအား မှန်ကန်မှုရှိစေရန် ပြင်ပမြေပြင်နေအထားနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးမည် ဖြစ်သည်။ အထက်ပါကိစ္စကို Google Earth 3D ကို အသုံးပြု၍လည်းကောင်း (သို့) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီ အနေအထားပြ မြေပုံကို အသုံးပြု၍လည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ (1:50000) စကေးရှိ မြန်မာပြည် မြေပုံများ online ပေါ်တွင် ရှိပါသည်။ ထိုပုံများကို ကြိုတင်၍ ဒေါင်းလုပ်ဆွဲ၊ print ထုတ်ပြီး ပလတ်စတစ် လောင်းထားနိုင်ပါသည်။ Google Earth သည် လက်တွေ့တွင် အမြဲမှန်ကန်မှု မရှိ ကြောင်း သတိပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။

ပထဝီအနေအထားပြ မြေပုံနှင့် Google Earth ပုံများကိုအသုံးပြု၍ ဒေသတွင်း သစ်တော ဧရိယာပုံရိပ်များကို ဝေမျှခြင်းနှင့် ထင်ရှားသော အထင်ကရနေရာများ၊ သွားရောက်ခဲ့ဖူးသော သစ်တောနေရာ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် မျောက်လွဲကျော်များအား တွေ့ရှိမှုမှတ်တမ်းများ အကြောင်း နှင့် ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများမေးမြန်းရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ မျောက်လွဲကျော်များ တွေ့ရှိမှု နေရာမှတ်တမ်းများအား မြေပုံပေါ်တွင် အမှတ်အသားပြုလုပ်ပြီး ဖိုင်တစ်ခုတည်းအနေဖြင့် ဒေါင်းလုပ်ဆွဲကာ ယခုတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုအတွက် အချက်အလက်ထည့်သည့် ပုံစံအနေဖြင့် အသုံးပြု သွားပါမည်။ သင့်လျော်သောနေရာတွင် အင်တာဗျူးမေးသူ (သို့) စောင့်ကြည့်သူအဖြစ် ရှိနေသော လက်ထောက်မှ အပိုမှတ်ချက်များကို ရယူနိုင်ပါသည်။

**မျောက်လွဲကျော်များ တည်ရှိရာနေရာနှင့် ကျက်စားရာဒေသ၏ အထင်ကရ
နေရာများနှင့် အဓိကခြိမ်းခြောက်မှု ပတ်သတ်၍ မေးမြန်းရန်အတွက်
အချက်အလက်များ**

၁။ **ရပ်ရွာလူထုထဲမှ နေထိုင်သူများအနေဖြင့် သစ်တော၏ မည်သည့်ဧရိယာ အတိုင်းအတာအထိ သွားရောက်ဖူးခြင်း ရှိပါသလဲ။**

ပါဝင်သူများအား မေးမြန်းရာတွင်

- (က) သွားရောက်ခဲ့ဖူးသော သစ်တောဧရိယာ အစိတ်အပိုင်း အကြမ်းဖျင်းအား တင်ပြရန်
- (ခ) သွားရောက်ခဲ့ဖူးသော သစ်တောဧရိယာနေရာ အမည်နှင့်
- (ဂ) သွားရောက်ခဲ့ဖူးသော သစ်တောဧရိယာရှိ ထင်ရှားသောနေရာအား ဦးစားပေး မှတ်သားခြင်းနှင့် အဆိုပါနေရာများအား မြေပုံစာရွက် / Google Earth ပေါ်တွင် မှတ်သားရန်

၂။ **အဆိုပါနေရာများကို ရပ်ရွာလူထုမှ အကြိမ်ရေ မည်မျှ သွားရောက်လေ့ရှိသနည်း။**

ပါဝင်သူများအား အဆိုပါ နေရာတစ်ခုစီကို နေ့စဉ်၊ တစ်ပတ်တစ်ကြိမ်၊ တစ်လတစ်ကြိမ်၊ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်၍ သွားရောက်မှု အကြိမ်အရေအတွက်အား မေးမြန်းရန်။

၃။ **ကိုယ်ရှိရာနေရာ မြင်ကွင်းတွင် မျောက်လွဲကျော် အသံပေးမှုများကို သင်အကြိမ်မည်မျှ ကြားဖူးသနည်း။ သင်နောက်ဆုံးအကြိမ် ကြားခြင်းသည် မည်သည့်နေ့ရက် ဖြစ်သနည်း။**

ပါဝင်သူများအား ဖော်ပြထားသော သစ်တောဧရိယာ တစ်ခုချင်းစီကို စနစ်တကျ လေ့လာခိုင်းပြီး ဖြေကြားခိုင်းပါ။

၄။ **တစ်ကောင်ချင်း / အုပ်စုလိုက် အသံပေးခြင်းကို အကြိမ်ရေ မည်မျှ ကြားဖူးပါသနည်း။**

ပါဝင်သူများအား အကြိမ်ရေမည်မျှဖြင့် ထိုသူတို့၏ မျက်စိရှေ့တွင် တစ်ကောင်ချင်း (သို့) အုပ်စုလိုက် အသံပေးခြင်းကို တွေ့ဖူးခြင်း ရှိ/မရှိ မေးရန်။

၅။ **မျောက်လွဲကျော်များ အရင်ကရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်း မရှိတော့သော နေရာများ ရှိပါသလား ။**

က) ရှိခဲ့လျှင် - အဆိုပါနေရာတွင် မျောက်လွဲကျော်များ နောက်ဆုံးရှိခဲ့သည်မှာ မည်သည့် အချိန် ဖြစ်သနည်း။

ခ) မရှိခဲ့လျှင် - မျောက်လွဲကျော်များ ဘာကြောင့်မရှိတော့သည်ဟု သင်ယူဆပါသနည်း။
(အကြောင်းအရာ - အမဲလိုက်အကြိမ်နှုန်း ၊ လူသားများ သစ်တောနေရာ ချဲ့ထွင်အသုံးပြုမှု၊
သစ်တော ပြုန်းတီးမှုတို့တွင် အပြောင်းအလဲများ ရှိခဲ့ပါသလား။)

၆။ **ပြီးခဲ့သည့် ငါးနှစ်အတွင်း သစ်တောဧရိယာ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းထိ လူသားများ နေရာ ချဲ့ထွင် နေထိုင်မှုများ ရှိခဲ့ပါသနည်း။**

ပါဝင်သူများအား မြေပုံစာရွက် / Google Earth မြေပုံပေါ်တွင် အဆိုပါနေရာများအား ဖော်ပြ ခိုင်းရန်။

၇။ **ပါဝင်သူများအား မြေပုံပေါ်တွင် လတ်တလော သစ်တောဆုံးရှုံးမှု ဧရိယာများအား ပြသရန်။ ဧရိယာတစ်ခုစီအတွက် အောက်ပါတို့ကို မေးရန်။**

- (က) ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် တောပြုန်းခြင်းလား။
 - ၁) ဟုတ်ပါလျှင် - မည်သည့်ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးပါသနည်း။
- (ခ) ဤသစ်တော ဆုံးရှုံးမှုသည် အိမ်ထောင်စု တစ်ခုချင်း၏ စိုက်ပျိုးရေးကြောင့် ဖြစ်ပါ သလား။
 - ၁) ဟုတ်ပါလျှင် - မည်သည့် ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးမှု/ တိရစ္ဆာန် မွေးမြူမှုကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ဂ) ဤသစ်တော ဆုံးရှုံးမှုသည် စီးပွားဖြစ်/ စက်မှုလယ်ယာ လုပ်ငန်းကြောင့် ဖြစ်ပါသလား။
 - ၁) ဟုတ်ပါလျှင် - မည်သည့် ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးမှု/ တိရစ္ဆာန် မွေးမြူမှုကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ဃ) ဤသစ်တောဆုံးရှုံးမှုသည် သစ်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းကြောင့် ဖြစ်ပါသလား။

၈။ **ပါဝင်သူများအား မြေပုံပေါ်တွင် သတ္တုတူးဖော်ရေးနှင့် ကျောက်မိုင်းတူးခြင်း ဧရိယာများအား ပြသရန်။ ဤဧရိယာများ မှန်ကန်မှု ရှိပါသလား။**

ပါဝင်သူများအား နေရာတစ်ခုစီတွင် မည်သည့် သတ္တုတူးဖော်နေသည် ကိုမေးရန်။

၉။ **ပြီးခဲ့သော နှစ်တွင် သစ်တော၏မည်သည့်ဒေသများ မီးလောင်ခဲ့သနည်း။**

ပါဝင်သူများအား မြေပုံ/ Google Earth မြေပုံပေါ်တွင် အဆိုပါနေရာများအား ဖော်ပြရန် ပြောပါ။

အဖြေဖွင့်ပေးထားသည့် အင်တာဗျူးပုံစံအတွက် အခြေခံနည်းလမ်းများ

၁။ အင်တာဗျူးရန်အတွက် သတင်းပေးသူများအား ရွေးချယ်ရာတွင် မျောက်လွှဲကျော်များ အသက်ရှင်သန်မှုအတွက် ခြိမ်းခြောက်နိုင်သော ကိစ္စရပ်များဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသူ များကို အသားပေးရွေးချယ်မည် ဖြစ်သည်။ (ဥပမာ - အမဲလိုက်သူများ၊ သစ်ခုတ်/ထုတ်သူများ၊ တောတွင်းဂေဟစနစ် ပျက်စီးမှုလုပ်ရပ်များ စသည်ဖြင့်) ပါဝင်သူများသည် အသက် ၁၈ နှစ်နှင့် အထက် ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး လွတ်လပ်စွာ ဖြေကြားနိုင်ရန်အတွက် အိမ်ထောင်တစ်ခုစီတွင် လူတစ် ယောက်ကိုသာ မေးမြန်းမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယောက်ျားနှင့်မိန်းမ နှစ်မျိုးလုံးကို မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲ အပိုင်း ၁ (Appendix I) တွင် အင်တာဗျူးမေးခွန်းများ ကြည့်နိုင်ပါသည်။

၂။ သတင်းပေးသူများ အဆင်ပြေမည့် အချိန်နှင့် နေရာကိုစီစဉ်ပြီး ထိုသူများအား စိတ်အေးချမ်းစွာဖြင့် အနှောင့်အယှက် အနည်းပါးဆုံးဖြစ်စေပြီး အလုပ်လုပ်ရန်အတွက် လုံလောက် သော အလင်းရောင် နှင့် အကျယ်ဝန်းလည်း ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

၃။ မိမိကိုယ်ကို မိတ်ဆက်၍ အင်တာဗျူး၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြောပြရမည် ဖြစ်သည်။ ဖြေကြားမှု များအား လျှို့ဝှက်ထားရှိမည်ကိုလည်း ဆွေးနွေးရမည်။ အဖြေရလဒ်များအား မည်သို့ အသုံးပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များဖြင့် ပြောပြခြင်းနှင့် မေးခွန်းများ ရှိပါက အကုန်ဖြေဆိုပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ အင်တာဗျူး ဖြေကြားနေချိန် (သို့) စစ်တမ်းကောက်ယူနေချိန် တစ်လျှောက်လုံး၌ သတင်း ပေးသူအား သက်တောင့်သက်သာရှိအောင် ထားပေးရမည်။ အဆင်ပြေပါက စားစရာ (သို့) သောက်စရာတစ်ခုခု စီစဉ်ပေးထားရပါမည်။

၅။ အချိန်ကို သတိပြုရမည်ဖြစ်ပြီး သင့်တော်သော အချိန်ထက်ပို၍ အင်တာဗျူး မပြုလုပ်မိစေ ရန် လိုပါသည်။ (ယေဘုယျအားဖြင့် ၄၅ မိနစ်အတွင်းသည် အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။)

၆။ အင်တာဗျူး (သို့) စစ်တမ်းကောက်ယူ နေစဉ်အတွင်း မှတ်စုများ ရယူရမည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အင်တာဗျူး ပြီးပြီးချင်း စိတ်ထဲတွင် လောလောလတ်လတ် မှတ်မိနေစဉ်အတွင်း ရေးချထားရ ပါမည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အင်တာဗျူးအား အသံသွင်းထားပါ (ဖြေကြားမှုများအား နောက်ပိုင်းမှသာ ပြန်လည်ချရေးပါ။) ဖြေဆိုသူ အများစုကတော့ အထက်ပါအရာ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သတ်၍ သက်တောင့်သက်သာ မရှိမှုများ တွေ့ရပါသည်။

၇။ အင်တာဗျူးနေ့စဉ်အတွင်း ပေါ်ပေါက်လာသော ရေးဆွဲလာသည့် မည်သည့်ပုံရိပ်များကိုမဆို မှတ်တမ်းတင် ထားရပါမည်။

၈။ ဆွေးနွေးထားသည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ အုပ်စုများနှင့်ဆိုင်သော အဓိကအချက်များ၊ ပြဿနာများနှင့် သတ်မှတ်ချက်များအား ခွဲခြားသတ်မှတ်နိုင်ရန်အတွက် အင်တာဗျူး မှတ်စုများကို ဂရုတစိုက် လေ့လာ၍ ပြန်လည်သုံးသပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကွင်းဆင်းအကဲဖြတ်မှု

မျောက်လွဲကျော်များနှင့် ပတ်သတ်သော အချို့ခြိမ်းခြောက်မှုများသည် ဒေသခံများနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်းမျိုးမှ မဟုတ်ဘဲ ကွင်းဆင်းအကဲဖြတ်မှုများမှတစ်ဆင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ဒေသခံများ၏လက်ရှိ လုပ်ငန်းများ၊ ဈေးကွက်နှင့် ဒေသတွင်းမှတစ်ဆင့် အလားလာရှိသော အခြားသော ခြိမ်းခြောက်မှုများကို နားလည်ရန်အတွက် ကွင်းဆင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် သစ်တောရှိရာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်ကို လေ့လာရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များအနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများအား ပြုလုပ်ရာတွင် မလိုအပ်သော အာရုံစိုက်မှု မရရှိစေရန်အတွက် အကင်းပါးစွာ လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ ကွင်းဆင်းအကဲဖြတ်မှုများ၏ စစ်ဆေးရမည့်စာရင်းအား နောက်ဆက်တွဲ အပိုင်း ၂ (Appendix II) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ကိုးကားချက်

ဤလမ်းညွှန်သည် ကွင်းဆင်းအဖွဲ့များအတွက် အညွှန်းအဖြစ် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ပိုမိုတိကျသော လူမှုဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုအား အကဲဖြတ်လေ့လာပုံနည်းလမ်းသိလိုလျှင် အောက်ပါဆောင်းပါးများမှ ကိုးကားပါ။

- Bernard R.H. (2018). *Research Methods in Anthropology: Qualitative and Quantitative Approaches*, 6th edn., Maryland, USA: Rowman and Littlefield.
- Newing H., Eagle C.M., Puri R.K. and Watson C.W. (2011). *Conducting research in conservation: A social science perspective*, Routledge: UK, USA, Canada.
- Turvey S.T., Bryant J.V., Duncan C., Wong M.H.G., Guan Z., Fei H., Ma C., Hong X., Nash H.C., Chan B.P.L., Xu Y. and Fan P. (2017). How many remnant gibbon populations are left on Hainan? Testing the use of local ecological knowledge to detect cryptic threatened primates. *American Journal of Primatology*, 79: e22593.
- Zhang L., Guan Z., Fei H., Yan L., Turvey S.T. and Fan P. (2020). Influence of traditional ecological knowledge on conservation of the Skywalker hoolock gibbon (*Hoolock tianxing*) outside nature reserves. *Biological Conservation*, 241: 108267.

Male and Female pair of Hoolock tianxing. Photo: Professor Fan Peng-Fei

နောက်ဆက်တွဲအပိုင်း (၁) (Appendix I)
တစ်ဦးချင်း မေးမြန်းချက်

ရက်စွဲ _____
 အင်တာဗျူးဖြေဆိုသူ(များ) _____
 ရွာ/မြို့ _____
 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး _____
 Coordinates/ point _____

ကျေးဇူးပြု၍ ပါဝင်သူကိုဖတ်ပြရန်

ဤလေ့လာမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ဒေသခံလူထုကြား အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုကို ပိုမိုနားလည်စေရန် ဖြစ်သည်။ သင်ပါဝင်ရန်မဆုံးဖြတ်မီ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသုတေသန လေ့လာမှုအကြောင်းကို ရှင်းပြပါမည်။ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးများအပါအဝင် မည်သည့် လေ့လာမှု ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်သည်ကို သင်နားလည်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သင်သည်အလုံးစုံသိရှိနားလည်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုး ချနိုင်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သင့်၏စိတ်ဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤလေ့လာရပ်တွင် သင်ပါဝင်လိုခြင်း ရှိ/မရှိ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့် ရှိပါသည်။ ဤသုတေသန လေ့လာမှုတွင် ပါဝင်ရန် သဘောတူပါက မေးခွန်းလွှာများဖြေဆိုရန် သင့်အားတောင်းဆိုပါမည်။ သင်နေထိုင်ရာ ဒေသနှင့် အနီးတဝိုက်ရှိ မျောက်များနှင့် ပတ်သတ်သော မေးခွန်းများကို သင့်အားမေးပါလိမ့်မည်။ အသက် ၁၈ နှစ်နှင့်အထက် ပြည့်ပြီးသူများသာ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

သီးသန့်ရှိမှု နှင့် လျှို့ဝှက်စွာ ထားရှိခြင်း

လျှို့ဝှက်ချက်များ ချိုးဖောက်ခံရမှု အန္တရာယ် အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် သင့်၏ နာမည်မှတ်ယူခြင်း (သို့) နာမည်အသုံးပြုခြင်း (သို့) အခြားသော ကိုယ်ရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်း ပြုလုပ်မည် မဟုတ်ပါ။

အကျိုးကျေးဇူးများ

ဤလေ့လာမှုတွင် သင်၏ပါဝင်အားဖြည့် ကူညီမှုသည် သင်ထံသို့ တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်သော်လည်း သင့်၏အတွေ့အကြုံများကို မျှဝေခြင်းဖြင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သစ်တော များကို ကာကွယ်ရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သော နည်းလမ်းများရှာဖွေရာ၌ အထောက်အကူပြုပါသည်။

အကျိုးခံစားခွင့်

ကျွန်ုပ်တို့သည် သင့်အား အင်တာဗျူး ပြုလုပ်နေစဉ်အတွင်း စားသောက်ဖွယ်ရာများ စီစဉ်ပေးထား မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးဆုံးပါက သင်၏ပါဝင်မှုအား အသိအမှတ်ပြုသည့်အနေဖြင့် လက်ဆောင် ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလေ့လာမှုတွင် ပါဝင်ရာ၌ သင့်အားအခကြေးငွေ ပေးမည်မဟုတ်ပါ။

လေ့လာမှုမှ နှုတ်ထွက်ပိုင်ခွင့်

ဤသုတေသန လေ့လာမှုတွင် ပါဝင်ခြင်းသည် သင့်၏သဘောဆန္ဒ အတိုင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ရန် ငြင်းပယ်နိုင်ပါသည်။ သင်သည် မည်သည့်မေးခွန်းများကို မဆိုဖြေဆိုရန် ငြင်းဆန်နိုင်ခြင်းနှင့် မည်သည့်အချိန်မဆို အုပ်စုလိုက် ဆွေးနွေးမှုတွင် ပါဝင်ခြင်းမှလည်း ရပ်နားနိုင် ပါသည်။

သင်ထပ်သိလို သည်များရှိပါသလား?

ဤသုတေသန လေ့လာမှုနှင့်ပတ်သတ်၍ သိလိုသည့်မေးခွန်းများရှိပါက ယခုပဲမေးမြန်း နိုင်ပါသည်။

ဤလေ့လာရပ် ပြီးဆုံးပြီးမှ မေးစရာမေးခွန်းများရှိပါက သင်သည် အောက်ပါ အတိုင်းဆက်သွယ် မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

ဦးပြည့်ဖြိုးအောင်၊ Nature Conservation Society Myanmar | pyaephyoang@ncsmm.org

၁။ ဤစစ်တမ်းကောက်ယူမှုတွင် သင်အားတတ်သရောပါဝင် လိုပါသလား ။

()ပါဝင်လိုသည် ()မပါဝင်လိုပါ။

(၁-က) သင်သည် ယခင်က တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအကြောင်း အင်တာဗျူး ဖြေဆိုဖူး ပါသလား။

() ဖြေဖူးတယ် () မဖြေဖူးဘူး (မဖြေဖူးလျှင် မေးခွန်း ၂ သို့ သွားပါ။)

၁) မည်သူစကားပြောခဲ့သနည်း။ -----

၂) သင့်အားမည်သည့် အကြောင်းအရာများ ပြောခဲ့သနည်း။ -----

၂။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်

- (၂-က) အသက် _____
- (၂-ခ) လူမျိုး _____
- (၂-ဂ) ဘာသာ _____
- (၂-ဃ) ကျား/မ () ကျား () မိန်းမ () အခြား _____
- (၂-င) အမြင့်ဆုံးပညာအရည်အချင်း
 () ကျောင်းမနေဖူး () မူလတန်း () အလယ်တန်း () အထက်တန်း
 () တက္ကသိုလ် () ဘွဲ့ရ () ဘွဲ့လွန် () အခြား _____

၃။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် တောတွင်းအလုပ်အကိုင်

- (၃-က) အဓိက အလုပ်အကိုင် _____
- (၃-ခ) ပင်စင် ယူပြီးသူ () ဟုတ်ပါတယ် () မဟုတ်ပါ
- (၃-ဂ) သင်၏ တစ်နှစ်စာ ဝင်ငွေပမာဏ _____
- (၃-ဃ) တောထဲသို့ ဘယ်နှကြိမ် သွားလေ့ရှိသနည်း။ _____
- (၃-င) လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်နှင့် ယှဉ်လျှင် သင့်ယခု တောထဲသို့ သွားရောက်ကြိမ်
 () များသည် () နည်းသည်
- (၃-စ) တောထဲသို့ အဘယ်ကြောင့် သွားသနည်း။
 () အမဲလိုက် () အပန်းဖြေ () စိုက်ပျိုးရေး () ပစ္စည်းစုဆောင်းခြင်း
 () အခြား _____
- (၃-ဆ) သင်၏ ရွာတွင် အမဲလိုက်သူ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသနည်း။
 () မရှိ () အနည်းငယ် () တစ်ဝက် () အများစု () အားလုံးနီးပါး () အားလုံး
 () မသိ
- (၃-ဇ) သင် အမဲလိုက် ပါသလား။
 () မလိုက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အရင်က အမဲလိုက်ခဲ့သည်
 () အမဲလိုက်ပါသည် (မေးခွန်း ၃(ဈ) သို့သွားပါ)
 () ဘယ်တော့မှ မလိုက်ခဲ့ပါ (မေးခွန်း ၄ သို့သွားပါ)
 () မပြောလိုပါ (မေးခွန်း ၄ သို့သွားပါ)
- (၃-ဈ) သင်နောက်ဆုံး ဘယ်အချိန်က အမဲလိုက်ခဲ့သလဲ။
 () ၁နှစ်အောက် () ၁-၅ နှစ် () ၅-၁၀နှစ် () ၁၀ နှစ် အထက်

- (၃-ည) မုဆိုးလုပ်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ ။
 ၅နှစ်အောက် ၅-၁၀ နှစ် ၁၀ နှစ် အထက်
- (၃-ဋ) သင်၏ အမဲလိုက်ရသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်း
 ဝင်ငွေ ဝမ်းစာ အခြား _____
- (၃-ဌ) သင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး အမဲလိုက်လား / လိုက်ခဲ့ပါသလား။
 အမဲလိုက်/လိုက်ခဲ့သည် အမဲမလိုက်ပါ။ အသေးစိတ်ပြောပေးပါ _____
- (၃-ဍ) သင် ဘယ်နှစ်ခါ အမဲလိုက်လေ့ရှိ/ရှိခဲ့ သနည်း။ _____
- (၃-ဎ) ဘယ်နေရာတွေ ဌာနအမဲလိုက် / လိုက်ခဲ့သနည်း။ မြေပုံပေါ်တွင် ညွှန်ပြပါ။
 ရွာနီးတဝိုက် ၊ ခန့်မှန်း အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ) _____
 တခြားသစ်တော အဝေးတစ်နေရာ၊ ခန့်မှန်းအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ) နှင့်
 အသေးစိတ် _____
 အခြား _____
- (၃-ဏ) အမဲလိုက်ခရီးတစ်ခုအတွင်း သင်ပုံမှန် ဘယ်နှစ်နာရီကြာအောင် အမဲလိုက် ခဲ့သနည်း။
 < ၅ ၅-၁၂ ၁၃-၂၄ > ၂၄
- (၃-တ) သင် အမဲလိုက်စဉ်အတွင်း မည်သည့် လက်နက် အသုံးပြု ခဲ့သနည်း။ မှန်သမျှ
 အကုန်ခြစ်ပါ။
 သေနတ် ခွေး ထောင်ချောက် လေးမြား ကျော့ကွင်း
 အခြား _____
- (၃-ထ) မည်သည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစားကို အဓိကပစ်မှတ်ထား သနည်း။ ကျေးဇူးပြု၍
 အကုန်ချရေးပါ ။ _____
- (၃-ဒ) သင် အမဲလိုက်ခဲ့သည့် တိရစ္ဆာန်၏ အသား (သို့) အခြားအစိတ်အပိုင်းတို့ကို
 ရောင်းခဲ့ဖူးပါသလား။
 ရောင်းဖူးတယ် မရောင်းဖူးပါ မသိပါ

တိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်	တောကောင် အစိတ်အပိုင်း (ဥပမာ- သားရေ/ သားရေအမွှေး၊ ဦးနှောက်၊ တစ်ကိုယ်လုံး စသည်)	တောကောင်အသုံးချမှု (ဥပမာ- ဆေးဖော်စပ်မှု (အသေးစိတ်ပြောရန်) ၊ စားသုံးရန်.	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	မည်သူသို့ရောင်းချခဲ့သ လဲ။ (ဥပမာ- ရွာခံ အိမ်နီးချင်း ၊ ပွဲစား)	ဘယ်မှာရောင်းချခဲ့သ လဲ ။ (ရွာ၊ မြို့နယ် ၊ ပြည်နယ်)

၄။ မျောက်လွဲကျော်အကြောင်း ဗဟုသုတ

(၄-က) ဤ တိရစ္ဆာန်ကို သင်သိပါသလား။ မျောက်လွဲကျော်၏ ဓာတ်ပုံကိုပြု၍မေးရန်။

() သိတယ် () မသိပါ

၁) သိပါလျှင် - အဆိုပါ တိရစ္ဆာန်ကို မည်သို့ခေါ်ပါသနည်း။ ကျေးဇူးပြု၍ နာမည် အကုန် ချရေးပါ _____

၂) အမြီး ရှိပါသလား။ () ရှိတယ် () မရှိပါ () မသိပါ

(၄-ခ) ဤတိရစ္ဆာန်ကို သင်သိပါသလား။ မျောက်လွဲကျော် အသံဖွင့်ပြု၍ မေးရန်။

() သိတယ် () မသိပါ

၁) သိပါလျှင် - အဆိုပါ တိရစ္ဆာန်ကို မည်သို့ခေါ်ပါသနည်း။ ကျေးဇူးပြု၍ နာမည် အကုန် ချရေးပါ _____

(၄-ဂ) ဤတိရစ္ဆာန်အကြောင်းအား သင်ဘယ်လိုသိရှိခဲ့သနည်း။ မှန်သမျှ အကုန်ခြစ်ပါ။

() တိရစ္ဆာန်ရုံတွင် မြင်ဖူးသည်

() တောထဲတွင် မြင်ဖူးသည် (နောက်ဆုံးမြင်ခဲ့သည့် နေရာနှင့် အချိန်) _____

() တီဗီတွင် မြင်ဖူးသည်

() စာအုပ်တွင် မြင်ဖူးသည်

() အသိပညာပေး လုပ်ဆောင်မှု (မည်ကဲ့သို့သော လုပ်ဆောင်မှု) _____

() တောထဲတွင် ကြားဖူးခြင်း၊ နောက်ဆုံးကြားခဲ့သည့် အချိန် _____

() သင့်အားလူ တစ်ဦးတစ်ယောက် မှ ပြောကြားခြင်း : မည်သူလဲ _____

() မသိပါ

() အခြား _____

(၄-ဃ) မျောက်လွဲကျော်အား အမဲလိုက်သည်ကို သင်ကြား ဖူးပါသလား။

() ကြားဖူးတယ် () မကြားဖူးပါ () မသိပါ

၁) ကြားဖူးလျှင် - ထိုသူတို့ မျောက်လွဲကျော်များအား နောက်ဆုံး ဘယ်အချိန် အမဲ လိုက်ခဲ့သနည်း။ _____

၂) ကြားဖူးလျှင် - ထိုသူတို့ ဘာကြောင့် မျောက်လွဲကျော်များကို အမဲလိုက်ပါသလဲ။ _____

၃) ကြားဖူးလျှင် - ဘယ်နေရာမှာ အမဲလိုက်ပါသလဲ။ _____

(၄-င) တခြားသော တောကောင် မျိုးစိတ်များအား လူတွေ အမဲလိုက်သည်ကို သင်ကြားဖူးပါသလား။ () ကြားဖူးသည် () မကြားဖူးပါ () မသိပါ

၁) ကြားဖူးလျှင် မည်သည့် တောကောင်မျိုးစိတ် ဖြစ်သနည်း။ _____

၂) ကြားဖူးလျှင် အခြားတောကောင်များကို နောက်ဆုံး သူတို့ဘယ်အချိန် အမဲလိုက်ခဲ့သလဲ။ _____

၃) ကြားဖူးလျှင် အဘယ်ကြောင့် အမဲလိုက်ရသနည်း။ _____

(၄-စ) မျောက်လွဲကျော်များ အမဲလိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သတ်၍ ဒေသတွင်း ယုံတမ်းစကားများ ရှိပါသလား။ ။

() ရှိပါတယ် () မရှိပါ () မသိပါ

၁) ရှိပါလျှင် ထိုအရာကို ဘာတွေလဲ။ _____

(၄-ဆ) မျောက်လွဲကျော်များအကြောင်း ပုံပြင်များ၊ ရှေးစကားများ၊ ဒဏ္ဍာရီများ ရှိပါသလား။ ရှိခဲ့လျှင်ပြောပြပေးပါ။

(၄-ဇ) မျောက်လွဲကျော် အကောင်အရေအတွက်ကို သင်မည်ကဲ့သို့ ထင်ပါသလဲ။ ။

() တိုးပါသည် () ပုံမှန် () လျော့သွားသည် () မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်သည် () မသိပါ

၁) သင်၏ အဖြေအား ကျေးဇူးပြု၍ ရှင်းပြပေးပါ။ _____

၂) ပြောင်းလဲမှု ရှိခဲ့ပါလျှင် ဘယ်အချိန်က ဖြစ်ပျက်သည်ကို ပြောပြပေးပါ။ _____

(၄-ဈ) မျောက်လွဲကျော်များအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရှိပါသလား။

() ရှိတယ် () မရှိဘူး () မသိပါ

၁) ရှိပါလျှင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သူတို့ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု အခြေနေ မည်ကဲ့သို့ ရှိသနည်း။ _____

၂) တိရစ္ဆာန်အား ကာကွယ်သည်မှာ ဘာကိုဆိုလိုသနည်း။ _____

(၄-ည) မျောက်လွဲကျော်များအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်သည်ဟု သင်ယူဆပါသလား။

() ယူဆသည် () မယူဆပါ () မသိပါ

၁) သင်၏ အဖြေအား ကျေးဇူးပြု၍ ရှင်းပြပေးပါ _____

(၄-င) မျောက်လွဲကျော်များအား အဓိကခြိမ်းခြောက်မှုတွေက ဘာတွေ ဖြစ်ပါသလဲ။

၅။ အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ

(၅-က) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းကို သင်ဘယ်လို ထင်ပါသလဲ။

(၅-ခ) မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်ခြင်းကို သင်ဘယ်လို ထင်ပါသလဲ။ _____

(၅-ဂ) သင်နေထိုင်ရာ အနီးတဝိုက်တွင် အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာများ (အမျိုးသား ဥယျာဉ်၊ ဘေးမဲ့တော၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့စခန်း) ရှိပါသလား။

() ရှိတယ် () မရှိပါ () မသိပါ

၁) ရှိပါလျှင် ထိုနေရာများ၏ နာမည်များက ဘာတွေဖြစ်ပါသလဲ။

(၅-ဃ) အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာများသည် အရေးပါသည်ဟု သင်ထင်ပါသလား။

() ထင်ပါသည် () မထင်ပါ () မသိပါ

၁) ဘာကြောင့်ပါလဲ _____

(၅-င) အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာများ၏ နယ်နိမိတ်စည်းကို သင်သိပါသလား။

() သိပါသည် () မသိပါ

၁) ကျေးဇူးပြု၍ ဖော်ပြပါ / မြေပုံပေါ်တွင် ထောက်ပြပါ _____

(၅-စ) အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာများ ဘာကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု သင်ထင်ပါလဲ။ မှန်သမျှ အကုန်ခြစ်ပါ။

() တိရစ္ဆာန်များအား ကာကွယ်ပေးရန်

() သစ်ပင်/သစ်တော ကာကွယ်ရန်

() လူများ အနားယူ အပန်းဖြေရန် () အခြား _____

(၅-ဆ) အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာများ (ဘေးမဲ့တော) ပေါ်ပေါက်လာပြီး နောက်ပိုင်းတွင် အောက်ပါပြောင်းလဲမှုများ ရှိပါသလား။ မှန်သမျှ အကုန်ခြစ်ပါ။
() သင့်ဝင်ငွေ () သင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း () တောတွင်း ရှိသည့်အချိန်ပမာဏ
() တောတွင်းလုပ်ငန်းများ () တောထဲသွားသည့်နေရာ () ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ
() အခြား _____

၁) ဤပြောင်းလဲမှုများအား သင်အသေးစိတ် ရှင်းပြပေးနိုင်ပါသလား။ _____

(၅-ဇ) အကာကွယ်ပေးသောဧရိယာ အတွင်း၌ သင်၏မြေ အစိတ်အပိုင်း ပါဝင်ခဲ့ပါသလား။
() ပါဝင်သည် () မပါဝင်ပါ () မသိပါ

(၅-ဈ) သင့်အား မည်သည့် လျော်ကြေးငွေ/ ခံစားခွင့်များကို ကမ်းလှမ်းခဲ့ပါသလဲ။
() ကမ်းလှမ်းသည် () မကမ်းလှမ်းခဲ့ပါ () မသိပါ
ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်ဆိုပါလျှင် မည်သည့် လျော်ကြေး / အကျိုးခံစားခွင့်အား ကမ်းလှမ်း
ခဲ့ပါသလဲ _____

(၅-ည) သင်သည် အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာ (ဘေးမဲ့တော)များမှ ချမှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို သိပါသလား။ ဖြေကြားသူပြောသမျှ အမှန်ခြစ်ရန်။
() သစ်မခုတ်ခြင်း () ထင်းစုဆောင်းခြင်းမပြုခြင်း () ယာမီးရှို့ရှင်းလင်းခြင်း
() စားကျက်မြေမလုပ်ခြင်း () အမဲလိုက်မရခြင်း () ကုန်ပစ္စည်းများစုဆောင်းမှု
မပြုခြင်း () အခြား _____

(၅-ဋ) သင်/ သင့်ရပ်ရွာလူထုသည် ဘေးမဲ့ဥယျာဉ် ပြုလုပ်မည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ပါဝင်
ခဲ့ပါသလား။ () ပါဝင်ပါသည် () မပါဝင်ပါ () မသိပါ

(၅-ဌ) ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင်အသင်၏သဘောထား ပါဝင်ခဲ့ပါသလား။
() ပါဝင်ပါသည် () မပါဝင်ပါ () မသိပါ

၆။ သစ်တောဖုံးလွှမ်းခြင်း ပြောင်းလဲလာမှုနှင့် ကျက်စားနေထိုင်ရာ အရည်အသွေးများ

(၆-က) သင် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလာမှုကို ဘယ်လိုထင်ပါလဲ။
() တိုးလားပါသည် () လျော့ကျသည် () မပြောင်းမလဲ () မသိပါ

(၆-ခ) သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု ပြောင်းလဲလာခြင်း အကြောင်းရင်းများကို သင်သိပါသလား။

() သိပါသည် () မသိပါ

သိပါလျှင် ထိုအရာတွေက ဘာတွေဖြစ်ပါသလဲ။ _____

“သင်၏ ပါဝင်မှုကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်”

နောက်ဆက်တွဲအပိုင်း (၂) (Appendix II)
ကွင်းဆင်း အကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှု ဆောင်ရွက်ရန် စာရင်း

သစ်တောဧရိယာတွင် ခရီးသွားလာမှု လုပ်ငန်းရှိပါသလား(ဥပမာ- တစ်ဦးချင်းခရီးသွားလာခြင်း (သို့) အဖွဲ့လိုက်ခရီးစဉ်သွားလာခြင်းများ ရှိပါသလား။ အဆိုပါဧရိယာတွင် ခရီးသွားလာမှုလုပ်ငန်း အထောက်အထားများရှိပါသလား၊ ဆိုလိုသည်မှာ ဟိုတယ်များ၊ ဧည့်သည်သွားရောက် လည်ပတ် စရာနေရာများ ရှိပါသလား) အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။

သစ်တောအတွင်း အနားယူအပန်းဖြေစရာ နေရာရှိပါသလား(ဥပမာ- ခရီးသွားပြည်သူ တောင်တက်ခြင်း) အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။

သစ်တောတွင်းဧရိယာမှ ၃ မိုင် (၅ ကီလိုမီတာ) အတွင်းတွင် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုများရှိပါသလား (ဥပမာ မိုင်းတူးခြင်း၊ သစ်ထုတ်ခြင်း ၊ လမ်းဖောက်ခြင်း စသည်ဖြင့်) အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။

လတ်တလော သစ်ထုတ်လုပ်နေခြင်း။ နေရာ အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။

တိရစ္ဆာန်များ (သို့) ၎င်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများ (သို့) ထုတ်ကုန်များ အား ပွင့်လင်းစွာရောင်းချနေခြင်းရှိပါသလား ။ နေရာ အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။ _____

ရောင်းချသောတိရစ္ဆာန်မျိုး	ရနိုင်သော အရေအတွက်	ဈေးနှုန်း

တိရစ္ဆာန်များ (သို့) ၎င်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများ (သို့) ထုတ်ကုန်များ အား ဖုံးကွယ်လျက် ရောင်းချနေခြင်းရှိပါသလား ။ နေရာ အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။ _____

ရောင်းချသောတိရစ္ဆာန်မျိုး	ရနိုင်သော အရေအတွက်	ဈေးနှုန်း

- တိရစ္ဆာန်များ (သို့) ၎င်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်း (သို့) ထုတ်ကုန်များအား တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းမှ ရောင်းချနေခြင်းရှိပါသလား ။ နေရာ အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။ _____

ရောင်းချသောတိရစ္ဆာန်မျိုး	ရနိုင်သော အရေအတွက်	ဈေးနှုန်း

- တိရစ္ဆာန်များ (သို့) ၎င်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်း (သို့) ထုတ်ကုန်များ အား ယာယီနေရာများ (ဥပမာ- ပွဲတော်များ ၊ ရွှေ့လျားဈေးများ ၊ အထူးပွဲများ) ၌ ရောင်းချနေခြင်းရှိပါသလား ။ နေရာ အသေးစိတ်ပြောပြပေးပါ။ _____

ရောင်းချသောတိရစ္ဆာန်မျိုး	ရနိုင်သော အရေအတွက်	ဈေးနှုန်း